

 <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2237>

 Doç. Dr. Süleyman ÖZDERİN
Akdeniz Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, Antalya / TÜRKİYE

Citation: Özderin, S. (2020). İllüstratif yöntemlerle çocuk resimlerinin “karakter tasarımlarına” dönüştürülmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(63), 3747-3758.

İLLÜSTRATİF YÖNTEMLERLE ÇOCUK RESİMLERİNİN “KARAKTER TASARIMLARINA” DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

ÖZET

İlkel estetikmin sıra dışı örnekleri olması nedeniyle, çocuk resimlerinin karakteristik özellikleri günümüz kültüründe de hala ilgi çekici bulunmaktadır. Yaratıcı kriterler açısından İlkel estetik; insanoğlunun mağara dönemindeki ilk “bilişsel sürecinin”, günümüz çocuk resimleriyle kurduğu ortak iletişimin kültürel ve tarihsel temelini işaret eden “görsel” bir kavramdır. İlkel estetik, sahip olduğu tüm özelliklerle insanın sanatsal eğilimlerinin ilk modelini oluşturur. Bu bağlamda çocuk resimlerinin, yaratıcılık ve sanata dair niteliklerle olan ilişkilerini belirlemek makalenin temel dayanağını oluşturur.

Bu makalede, “ilkel estetikmin” çocuk resimleriyle olan tarihi ve kültürel ilişkileri temel alınarak, “karakteristik özellikleri olan resimlerin” dijital teknolojiye ait yöntemlerle yeniden yorumlanıp illüstratif tasarımlara dönüştürülme süreci, bir model önerisi olarak sunulmaya çalışılmıştır. Bu “dönüşüm tasarımı çalışmasında”, profesyonel müdahalelerle illüstrasyon işlemlerinden geçirilen çocuk resimlerinin “sahip olduğu temel özelliklerin” korunmasına son derece özen gösterilmiştir. Yapılan görsel değişiklikler, resimlerin “görsel özellikleriyle uyumlu olacak biçimde gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca bu çalışmada, görüntü işleme teknikleri açısından dijital illüstrasyona yaklaşım biçimleri; “grafik iletişim ve anlatım ilkeleri” çerçevesinde belirlenmiştir. Bu kapsamda grafik sanatlar kültürü içerisinde yer alabilecek illüstratif uygulamaların, görsel anlatım ve iletişim ilkelerine uyum sağlayacak türde olmasına dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Resimleri, İllüstrasyon, Grafik, Çizim, Tasarım, Karakter, Dijital, Dönüşüm.

CONVERSION OF CHILD PAINTINGS INTO “CHARACTER DESIGNS” WITH ILLUSTRATIVE METHODS

ABSTRACT

Characteristic properties of child paintings have been still found attractive in our present culture since they are examples of primitive estheticism. The primitive estheticism is a “visual” concept pointing out the cultural and historical basis of the common communication which the first “cognitive process” of the humanity in the care era established with the child paintings of the present day. The primitive estheticism constitutes the first model of the artistic tendencies of the human with all characteristics she bears. In this context, determining the relations of the child paintings with qualifications pertaining to creativity and art constitutes the basic ground of the article.

In this article, the process of conversion of “paintings with characteristic properties” into illustrative designs after having been re-interpreted by methods belonging to the digital technology in the basis of historical and cultural relations of the “primitive estheticism” with child paintings was tried to be presented as a model proposal. In this “conversion design study”, strict attention was paid into the maintenance of the “basic characteristics” of the child paintings which were passed through illustration treatments with professional interventions. The visual changes made were performed in such a way which will be compatible with the visual characteristics of the paintings.

Also, in this study, the patterns of approach to the digital illustration in terms of image processing techniques were established within the framework of “graphic communication and expression principles. In this scope, the attention was drawn for having such a kind of illustrative applications which may be included in the graphic arts’ culture that can adapt to the visual expression and communication principles.

Keywords: Child Paintings, Illustration, Graphic, Drawing, Design, Character, Digital, Transformation.

1. GİRİŞ

İnsanoğlunun ilk gelişim evrelerini temsil eden ilkel mağara dönemi, dünya kültür tarihinin başlangıcını meydana getiren en önemli mirastır. Mağara dönemine ait kalıntılarda, sanata dair yaratıcı unsurların bilişsel özellikleri, günümüz görsel algılama ve iletişim kuralları açısından oldukça kayda değer bilgiler içermektedir. Bu bağlamda, ilkel mağara resimleri ile modern insanın çocukluk döneminde ifade ettiği resim dilinin özelliklerinin; günümüz görsel algılama ve iletişim kuralları açısından birçok ortak noktaya

sahip olduğu bilinmektedir. İlkel insanın görsel algılama kabiliyetleri ile modern insanın çocukluk dönemindeki görsel eğilimleri, ortak yanlara sahip olması bakımından oldukça ilgi çekicidir.

Bu kapsamda, makalede bir esin kaynağı olarak ele alınmak istenen çocuk resimlerinin illüstratif yöntemlerle karakter tasarımlarına çevrilmeden önce, ilkel estetiğin insanın kültürel gelişim tarihiyle kurduğu bağların ifade edilmesi, çocuk resimlerinin kendine has psikolojik özelliklerinin daha iyi kavranmasını sağlayacaktır. Zira, çocuk resimlerindeki karakteristik özelliklerin insanın ilk gelişim evrelerindeki görsel eğilimleriyle kurduğu ilişkiler, yaratıcı araştırmalarda dikkat çekici örnekler açısından ayırıcı bir öneme sahiptir. Bu anlamda tarihsel olarak insan bilincinin, ilk modeli ile son modeli arasındaki temel ilişkinin organik olarak hemen hemen hiç değişmemiş olması, ilkel estetiğin gelecekte de önemli bir kavram olacağını şimdiden işaret etmektedir.

Görsel algılama ve bilişsel süreç arasında kurulan ilişki, insanoğlunun kendini keşfetme sürecinin başlangıcını oluşturur. Bu süreçte insanoğlu, gelecekte ayrı bir öneme sahip olacak ilk kültürel eğilimlerini göstermeye başlar. Bu bağlamda mağara resimlerinde görülen unsurlar “bazı özellikleri nedeniyle” ilkel estetik kavramının da orjinal kaynağını oluşturur. İlkel estetik; sanatsal ifade biçimleri kapsamında uygulanan görsel aktarım ya da oluşumların daha önce pek görülmeyen şekliyle çok farklı bir dil içerisinde görselleştirilebilme kabiliyetlerini içerir.

İlkel estetik, görsel yaratıcılığın neredeyse hiç keşfedilmemiş farklı yanlarını dile getirirken, sanatsal kriterleri çağrıştıran bir alana açılır. Bu bağlamda ilkel estetiğin temelinde; yaratıcılığı ortaya çıkaran asıl şey “soyutlama içtepisidir”. Soyutlama içtepsi; ilkel eğilimler doğrultusunda, aklın kendi potansiyeliyle hareket ederek ortaya çıkardığı ruhsal bir davranış modelidir.

İnsan akıl sahibi olan bir canlı olarak, doğada bir benzeri olmayan biçimiyle soyutlayıcı eğilimlere zihinsel olduğu kadar aynı zamanda içgüdüsel olarak da sahiptir. Fakat diğer canlılarda olmayan biçimiyle, insan bilincinde bulunan içgüdüsel davranışlar “akıl aracı olarak kullanılır”. Akıl sahibi olmak, içgüdüsel davranışların farklı amaçlarla kullanılmasını sağlayan ve sadece insana özgü olan bir yetidir. Bu yönüyle doğada olmayan tek şey; insanın sahip olduğu akıl ve buna bağlı olan zeka yetenekleridir.

“Felsefe tarihi neredeyse bütünüyle akıl kavramı hakkındaki bir tartışmanın tarihi olarak da okunabilir. Çünkü Herakleitos’tan bu yana insan, eylem ve toplum bağlamlarına yönelen bütün düşünsel çabaların, bir biçimde “akıl doğası” (Whitehead, 1995:5’ten akt. Ketenci) sorununa da yönelmek zorunda kaldığı görülmüyor. Aklın ne olduğu ve aklın taşıyıcısı bir varlık olmanın insansal yaşam üzerindeki etkilerinin neler olduğu konusundaki tartışmalar neredeyse başlangıcından günümüze kadar felsefenin bütün disiplinlerinde temel bir yer tutuyor. İnsanın ayırıcı özelliği olarak aklın (veya akla uygun ya da akla aykırı olanın) ne olduğu ve değeri hakkında filozoflar arasında tarihsel dönemlere ayrılacak farklılıklar vardır” (Ketenci, 2014:63).

Aklın çeşitli amaçlar için kullandığı soyutlayıcı içgüdüler henüz gelişmemiş olduğu evrelerde bile sanatsal eğilimlere dair birçok özelliğe sahiptir. Soyutlayıcı içtepiler açısından mağara insanına ait ilkel algılamaların gelişmemiş olduğu ön evreler, bu günkü insanın beş yaş öncesi çocukluk dönemindeki henüz gelişmemiş olan ilkel algılamalarıyla neredeyse aynı karakteristik özellikleri taşır.

Bu bağlamda, ilginç olan; ilkel insanın yapmış olduğu resmetmelerin, gerçekte “kuramsal olarak soyutlayıcı bilgiler dahilinde” içtepsel olarak yapmış olmasıdır ki bu, insanoğlunun sanatsal değer yaratma konusundaki ilk deneyimlerini ifade eder. Dolayısıyla görsel ifadelerin ilkel estetiği de soyutlayıcı biçimsel değerlere sahip olan bu dış algılamalardan ileri gelir.

Bunu yapan ilk insan “ilkel insan” olsa da, insan beyninin bu konudaki temel becerileri, bir davranış modeli olarak günümüz insanının ilkel estetiğe yaklaşım biçimi bakımından “karakteristik olarak” aynı temel özelliklerdedir. Dış dünyada var olan tüm görüntüler kabaca algılanıp bir yüzeye biçimsel olarak yansıtılırken orada gerçekleşen biçimsel değerler insan bilincinde ilkel estetiğin formlarını bir imge biçimi olarak meydana getirir” (Özderin,2017:173).

Bir başka tanımlamaya göre de; “soyutlama, sözlük tanımı ile bir nesnenin özelliklerinden herhangi birini tek başına ele alan zihinsel bir işlemdir. Sözcük bir şeyi yerinden kaldırma, soyma, çıkarma, bir şeyin bir tarafını sıyırma anlamlarına gelmektedir. Fiil olarak soyutlama, bir şeyi bir başka şeyden

ayırma ya da edilgen olarak biraz da kendi iradesi dışında bir şeyden ayrılma anlamındadır” (Genç, 1990:179’dan akt. Kalkan,2006:3). Bir çıkarım olarak soyutlamanın yansıma biçimi, kimi zaman tek başına olabileceği gibi kimi zaman da, daha karmaşık bir yapıyla da ifade edilebilir.

“Soyutlama, bir düşüncenin genel niteliklerinden arındırılıp; özüne inme çabası olarak da değerlendirilebilir. Bu durum sanatçıların nesnel gerçeklikten ziyade içsel gerçekliğe yöneliminin bir göstergesidir. Nesnelerin yapıbozumu ile soyutlama arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Nesnelere parçalara ayırmak, ayrıştırmak ve çözümlenmesini yapmak; yapıbozuma uğratmaktır. Yapıbozuma uğrayan nesnenin metni ile anlamı arasında bir çözümlenme yapılıp. Bu çözümlenme esnasında nesnenin düşünsel anlamda okunmasına başvurulur. Eserin okunması ile metin yeni bir anlam ve ifade kazanmaktadır. İnsanda soyutlayıcı yeteneğin gelişmesi, tek kişiyi değil, bütün insan türünü karşılıklı ilişkileriyle ele alma, uygar anlaşmayı sağlayan semboller dünyası kurma sonucunda meydana gelmiştir”(Sezer 1995’ten akt. Özskici) Dolayısıyla soyutlamanın ilk örneklerinin, insanlar arasında sembolik anlamlar ve iletişim kurma düşüncesinden doğduğu ifade edilebilir” (Özskici,2019:45).

Soyutlamanın zihinsel bir ihtiyaçtan kaynaklanmasına paralel olarak, “nesnenin somutluğunu kavramlarla yansıtabilmek için bilgi edinme sürecinde de soyutlama yapılmaktadır. Soyutlama, yeniden somuta varmak ve somut bütünü parçalarının da birbiriyle olan ilişkilerini tümüyle kavramak için kullanılan bir yöntemdir” (Hançerlioğlu 2015’ten akt. Kaya ve Aytıs, 2019:53).

İlkel estetiğin görsel özelliklerini taşıyan bir mağara duvarı resmi, Görsel-1’de incelenebilir.

Görsel-1, Endonezya'daki Bir Mağaranın Duvarında Bulunan ve Kırkdört Bin Yıllık Olduğu Düşünülen Bir Resim, (Erişim)

Bir tür geyik ya da benzeri bir hayvanın avcılar tarafından avlanmasını gösteren bu tasvirde, hiçbir şekilde gerçekçi bir resmetme tekniği kullanılmamıştır. Burada kullanılan görsel dil, estetik olarak ilkel kavrayışın yansıttığı içtepisel bir algılamının estetik bir ürünüdür. Geyik tasvirini meydana getiren çizgisel değerler, “bir başka tasvire göre” kendisini daha ayırıcı bir görsel kimliğe dönüştürebilecek niteliktedir. Bunu sağlayan kriterler ise; soyutlayıcı içtepinin, resmin görselini estetik algıları farklı bir biçimde ifade etmesine bağlıdır ki, sanatsal ifadenin benzersizliğindeki özgünlük de işte burada oluşmaktadır. Bu yönüyle ilkel estetizm; kendisini benzersiz kılarak, kendisine özel bir değer algılaması oluşturabilen bir estetizmdir.

Görsel-2, İsveç Tanum ve Venezuela’da Bulunan Petroglif Örnekleri, (Erişim)

Yukarıda Görsel-2’deki kaya resimlerinde ise ilkel estetiğin farklı iki örneği görülmektedir. Birinci resimde, o dönemin biçimsel algılamasına göre çok ilginç bir resmetme kavrayışı söz konusudur ki, burada resmedilmeye çalışılan hayvanlar çok ilginç ve hassasiyet ruhu gerektiren bir kavrayışla

geometrize edilmiştir. Bu geometrik betimlemede; ilkel estetikzin inceliklerini meydana getiren bir biçim dilinin izleri bulunmaktadır. Figürlerin verilmiş, işlenmiş biçimi; görsel algılamamanın temelinde bulunan estetik uyaranları harekete geçirebilecek bir etki gücüne sahip görünüyor.

Görsel algılamaya ait tüm uyaranlar eğer etkili bir yapıda verilirse, bu potansiyel; görsel betimlemenin biçim dilini ruhani enerjiye çeviren asıl gücü ve asıl karakteri meydana getirir. Dolayısıyla ilkel estetikzin “estetize” olabilme kabiliyeti işte bu ruhani etkilene içerisnde meydana gelir. Ters durumda da; görsel algılamaya ait uyaranlar etkili bir yapıda verilmez ise, bu durumda görsel betimlemenin biçim dilini ruhani enerjiye çevirecek olan herhangi bir güç doğal olarak meydana gelmez, gelemez.

Bu bağlamda bir kez daha hatırlatmak gerekir ki; uyaranlar çerçevesinde görsel algılamamanın biçim dilini meydana getiren güç, estetikzin algısal etkisini meydana getiren güçtür ve tüm bunlar pozitif ya da negatif anlamda, ruhani bir boyutta gerçekleşerek meydana gelir ki, burada söz konusu olabilecek estetikzin pozitif ya da negatif etkileri; aynı zamanda ruhani gücün de pozitif ya da negatif etkileridir.

İkinci resimde de, ilkel estetikzin farklı bir karakteri görülmektedir. Resimde yer alan figürler “soyutlayıcı bağlamda” öylesine farklı bir biçimde görselleştirilmiştir ki, böyle bir algılama insan bedenine ait ölçü ve oranların görsel anlamda gerçekten estetize olacak bir biçimde betimlendiğini açıkça göstermektedir. Gövde boyu, üst ve alt bacak kemiklerinin ölçüsü figürün algılanmasını ilkel çerçevede estetize bir etkiye çevirebilmektedir.

İlkel estetikzin ruhsal açıdan kavranması, insan belleğinin daha önce pek de görülmeyen form ve biçimlere ilgi göstermesini sağlayan fantastik bir psikolojik kurgulama gücüne de sahip olduğunu gösterir. Fakat burada etkili olan görsel unsurlar, kendisi daha önce görülmemiş türden olsa da, biçim özellikleri bakımından etkili niteliklere sahip oluşumlar içerisinde bulunmasını zorunlu olarak gerektirir. Yani ilkel estetik olarak kavranan görsel oluşumlar, kendi biçimsel karakterleri itibarıyla etkili bir görselliğe mutlak suretle sahip olmalıdır. Bu açıdan ilkel estetik; sanatta soyutlama yöntemleriyle yapılabilen bir tür biçim-bilimsel yorumlama tekniğini ifade eder. İlkel estetikzin analiz edildiği asıl mekanizma biçim-bilimin kapsamında işlenen asıl sanatsal yaratıcı mekanizmadır.

O halde ilkel estetik kriterleri doğrultusunda, çocuk resimleri ve yaratıcılık arasında, aşağıdaki belirlemeleri yapmak makalenin temel fikri açısından daha yararlı olacaktır.

2. SANATSAL AÇIDAN İLCEL ESTETİZM KAPSAMINDA ÇOCUK RESİMLERİ VE YARATICILIK

Yukarıda, ilkel estetikzin tarihi ve kültürel özellikleri ile çocuk resimleri arasındaki korelatif ilişkiden söz edilmişti. Mağara dönemi resimleri dahil olmak üzere, çocuk resimlerinde de ilkel estetikzin oluşabilmesi için, özel bir takım görsel niteliklerin benzersiz bir biçimde bulunması gerekmektedir. Burada, benzersizliğin özel olması son derece önemlidir ki, bu özellik, yaratıcılık açısından o resmin özgünlük değerini sergiler. Zira çocuklar tarafından yapılan her resimde, biçimsel olarak ilkel estetikzin özellikleri bulunamayabilir. Bu kapsamda, ilkel estetikzin ruhsal enerjisini yansıtabilecek bir görselliğin meydana gelmesi, söz konusu resmin ilk oluşumunda ya vardır ya da hiç yoktur. Bu ruhsal nitelik, aşamalı ya da tekrarlı bir süreç sonunda oluşan bir etkileşim biçimi kesinlikle değildir. İlkel estetikzi meydana getirecek olan yaratıcılığın gerçekleşmeye başladığı an, söz konusu resmin oluşmaya başladığı asıl andır. Dolayısıyla, ilkel estetikzin varlığıyla; resmin kendi varlığı salt olarak aynı şeydir.

Yukarıda bahsedilen biçimiyle; ilkel estetik kapsamında çocuk resimleri ve yaratıcılık arasındaki ilişki, temel olarak sanat ve yaratıcılık arasındaki ilişki türüyle oldukça benzerdir. Dolayısıyla sanatsal yaratıcılığı ilgilendiren kriterlerin tamamı, çocuk resimlerindeki yaratıcılığı da doğal olarak ilgilendirir. Burada bahsedilen yaratıcılık, bir sanatçının meydana getirdiği yaratıcılıktan ziyade, çocuk resimlerinde ortaya çıkan bir yaratıcılıktır ki bu, temel varlık yapısı itibarıyla sanatın bilimsel sınırları içerisinde yer alır.

Tekrar vurgulamak gerekirse, bir sanatçının meydana getirdiği eser ile, bir çocuk resminde bulunan ilkel estetik kavramının sanat ve yaratıcılıkla olan ilişkileri, birbirinden ayrı kategorilerde değerlendirilmesi gereken farklı konulardır. Çocuk resimlerinin fantastik özelliklerinden biri olan ilkel estetik kavramı,

bir içerik ve biçim ilişkisi olarak sanatsal kriterlerin bizzat kendisi değil ama, çocuk resimlerinde ortaya çıkabilen bir formudur.

“Yaratıcılık düşünce sürecinin oluşumuyla iç içedir. Bilişsel süreçler gerçekleşmeden yaratıcılığın ortaya çıkması beklenemez. Bilişsel süreçlerin başlaması ise çevredeki etkenlerin algılanmasıyla gerçekleşir. Algılanan şeyler yaratıcılığa tesir eder. Algılama sürecinde duyuların önemli bir yeri vardır. Bilmek ve öğrenmek duyularla algulamaktan geçer. Okul Öncesindeki çocukların yaratıcılıklarını ortaya çıkartmada en önemli yol ona duyularını nasıl kullanacağını göstermektir. Böylece yaratıcılık kendini ortaya çıkarır” (Eratay, 1993’ten akt. Kiper,2016:20).

“Çocukluk döneminde her şeyin farklı bir anlamı olduğu bilinen bir gerçektir. Sanat kavramı da çocukluk dönemi için farklı anlamlar taşır. Sanatsal bir yolla kendini ifade etme içtepisi, her çocukta, her fertte kendiliğinden vardır. Çocuk, duygu ve düşüncelerini, yeteneklerine uygun bir objektivasyonla gerçekleştirirken hem gerilimlerinden kurtulur ve hem de yaratma arzusunu tatmin etmiş olur. Evrensel ritme, bilmeyerek de olsa katkıda bulunur ve onunla kendisi arasında empati kurar”(Boydaş, 1990’dan akt. Ayaydın). *Çocuklar konuşma yeteneğini henüz kazanmadan önce resim yaparlar. Bu durum çocukların çevresiyle iletişim kurmasında resmin ne kadar etkili olduğunu gösterir”* (Ayaydın,2017:169-170).

Yukarıdaki saptamalardan anlaşılacağı gibi, çocukluk dönemindeki yaratıcı enerjinin potansiyel gücü; insan organizmasının gelişiminin doğal bir sonucu olarak dış dünyaya yansır.

“Çocuk, çizdiği resimler aracılığıyla iç dünyasını, bilinçdışı isteklerini, duygularını aktarır. Resim, çocuğun kendi duygu ve düşüncelerinin bir ürünü olduğu için çok önemlidir. Çocuk resmi, çocuğun zihinsel-duyumsal-devimsel gelişim evrelerine bağlı olarak onun iç dünyasındaki gizli duygularını yansıtır, yaşanmış bir deneyimini anlatır. Başka bir deyişle resim yapma çocuğa kendisini ifade etme olanağı sağlar. Bu yüzden resim, resmetme olgusu, çocuk psikolojisinin vazgeçilmez aracıdır” (Samurçay 2006’dan akt. Koçyiğit Özlü,2015:1).

İnsanoğlunun çocukluk döneminde, resmetme olgusuyla olan ilişkileri, onun bilişsel olarak kendiliğinden harekete geçen en temel ve en karakteristik özelliğidir. Resmetme olgusunun temel kaynağı; algılama, düşünme ve öğrenme yetenekleri arasındaki korelatif ilişkilerin dış dünyaya yansıma biçimidir. Bir başka ifadeyle, söz konusu bu yeteneklerin dış dünyaya yansıma biçimi, resmetme olgusunun, insanın iç dünyasından yansıtılma biçimidir. “Çocuk ilk kelimeleri hecelerken genellikle ilk çizgileri de çizer. Önceleri anlamsız gibi görünen bu sembolik çizgiler giderek karakter, anlatım özelliği kazanır ve yavaş yavaş bir yaşamın, gerçeğin ifadesi olur” (Aktaş,2003:20).

“Resim, psiko-pedagojik açıdan çocuğu bize tanıtmaya yarayan bir ölçüt olduğu gibi, onun zeka, kişilik, yakın çevre özellikleriyle iç dünyasını yansıtmaya yarayan bir ifade aracıdır. Resim ve çocuk birbirini tanımlayan, sürekli değişen ve gelişen dinamik olgulardır. Resim çizmek, çocukların tutum ve duygularının anlaşılmasında kullanılan ucuz ve eğlenceli bir yöntemdir. Kolay bir anlatım aracı olması nedeniyle sınırlı sözcük bilgisine sahip bir çocuk için, kendisiyle dış dünya arasında iletişimi sağlayan bir araçtır” (Yıldız Çiçekler, Öner Koruklu, 2013:551).

Yukarıdaki ifadelerde de görüldüğü gibi resmetmenin evrensel dili, insanoğlunun içinde yer aldığı sosyal varlığının diliyle doğrudan ilişkilendirilerek hareket eder. Tüm gereksinimler bu sistem içerisinde belirlenir. “Küçük yaşlardan itibaren kullanılagelen ve sözcüklerden daha güçlü bir anlatım aracı olan resim, bize çocuğun iç dünyası ve büyüme süreci hakkında önemli bilgiler vermektedir. Bu bağlamda çocuğun benmerkezci bakış açısından uzaklaştığını, geniş bir çevrenin üyesi olduğunun farkına vardığını resimleri yoluyla anlayabiliriz” (Yavuzer 2018’dan akt. Sebik, 2018:643). Bir bakıma resim ve resmetme eylemi; çocukların kişisel gelişiminde, onların daha sağlıklı bireyler olarak geleceğe hazırlanmalarına yardımcı olan psiko-sosyal eylemlerden biridir.

“Çocuklar okul öncesi dönemde çevreleri ile etkileşim halindedirler. Bu etkileşim içinde çeşitli iletişim biçimlerini kullanmaktadırlar. Yaratıcılık algılama, akıcılık, esneklik, duyarlılık, yeniliğe açıklık, bilinçlilik, sezgi ve kavrama yeteneği gibi pek çok zihinsel süreçlerin bir özetleme halinde bir araya getirilmesidir. Çağdaş eğitim her bireyde, tüm gizil yetenek ve güçleri düzenli bir biçimde geliştirmekle görevli olmak zorundadır. Bu nedenle anaokulundan

başlayarak, çocuklarda yaratıcılık evrelerine karşılık oluşturacak bir yol izleyerek çocukların, merak gözlem ve icat yeteneklerini geliştirmek gerekir” (Kiper,2016:21).

“Çocuklar, zihinsel ve fiziksel olarak farklılıklar gösterdiği gibi, yetenek olarak da birbirlerinden farklılıklar gösterirler. Çocuktaki yeteneği belirlemek ve bu yeteneği eğitimle ilerletebilmek, var olan yeteneğin kendisi kadar değerlidir. Diğer alanlarda bir takım nicel ve nitel değerlendirme ölçütleriyle akademik yeteneğin daha kolay belirlenebilmesine karşın, sanatın kendine özgü yapısından dolayı, sanatsal yeteneğin belirlenebilmesi akademik yeteneğin belirlenmesinden çok daha güçtür” (Tuna,2012:30).

Çocukların yetenek olgusuyla olan ilişkileri, onların gelecekte sanatsal konulara eğilim gösterip göstermeyeceğinin en önemli işaretidir. Bu bağlamda birçok başarılı sanatçının, sanatla olan ilişkileri çocukluk dönemlerinde başlamıştır.

“Herhangi bir alanda özel yeteneği olan çocuklar incelendiğinde, ortak bazı davranış özelliklerine sahip oldukları görülmektedir. Bu ortak davranış özelliklerini genel olarak şöyle sıralamak mümkündür. Üstün yetenekli çocuklar; alışılmadık seviyede farklı konulara merak duyarlar ve hemen her konuda soru sorarlar. Dil becerisine sahiptirler. Esnek, farklı düşünme ve sentez becerileri gelişmiştir. Orijinal fikirler üretme ve problemlere orijinal çözümler bulma konusunda oldukça başarılıdırlar. Hayal güçleri yaşıtlarına göre daha gelişmiştir. Ayrıca genelleme yapma, sonuçları tahmin etme, soyut düşünme ve alternatifler üretme konusunda erken ve hızlı bir gelişme gösterirler” (Tuna,2012:31).

Bu saptamalarda görüldüğü gibi sanata karşı yeteneği olan çocuklar, diğer yaşıtlarına göre daha fazla özelliklere sahiptirler.

Yaratıcılığın belli bir seviyede tespit edilmesinin ardından, ilgili çocukların sanat eğitimine alınması, bu çocukların büyük bir kısmının “sanatta olduğu gibi” diğer meslekler de başarılı olmalarını sağlayabilir. Sanat eğitimine eğilim gösteren çocukların sadece pratik yönden değil teorik yönlerden de desteklenmeleri gerekmektedir ki, eğitimin tamamlayıcı etkileri bu ikili dengenin doğru bir biçimde kurulmasıyla gerçekleşir.

Yukarıda özetlenmeye çalışıldığı gibi, ilkel estetikmin çocuk resimlerinde etkili bir biçimde oluşabilmesi için, bunu sağlayacak yaratıcı kriterlerin soyutlayıcı bir temelde bulunması gerekmektedir.

Söz konusu estetize değerler, ilkel bir algılama çerçevesinde resmin oluşumunun ilk evresinde, ya vardır ya da hiçbir yönüyle yoktur ki, bu noktada estetize herhangi bir etki, hiçbir resimsel oluşumda sonradan ortaya çıkmaz, çıkamaz.

3. İLLÜSTRATİF YÖNTEMLERLE ÇOCUK RESİMLERİNİN “KARAKTER TASARIMLARINA” DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Çocuk resimlerinin karakter tasarımlarına çevrilmesine geçmeden önce, yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda; kültür tarihinde ilkel estetik kavramının nasıl algılanması gerektiğiyle ilgili temel bilgiler verilmeye çalışıldı. Bu bilgiler içerisinde, örnek olarak iki farklı kaya resmi, ilkel estetikmin görsel değerleri açısından yorumlanmaya çalışıldı. İlkel estetikmin görsel biçim karakterinin belirlenmesinde, soyutlayıcı bilgilerin doğrudan etkili olduğu önemle ifade edildi. Ayrıca, soyutlama bilgisi açısından, ilkel estetikmin karakteristik özelliklerini yansıtan biçimsel dilin, yaratıcı değerleri harekete geçirebilecek vasıflara mutlaka sahip olması gerektiği belirtildi.

Bu noktaya kadar ifade edildiği biçimiyle, çocuk resimlerinin karakteristik özellikler taşıyabilmesi için ilkel estetikmin görsel değerlerinin oluşması gerekmektedir. İlkel estetikmin yansıma biçimi, söz konusu resmin aynı zamanda karakteristik değerleri taşıma biçimidir. Bu yüzden söz konusu resmin ilkel estetik temeli üzerinde; “bir karakterize algılama kimliğini” ayrıca ifade etmesi gerekmektedir. Yani, resmin temelinde ilkel estetikmin soyutlayıcı özelliği bulunurken, bu temelin üzerinde ise, karakteristik bir kimliğin mutlaka orada mevcut olması gerekmektedir.

İlkel estetik algılaması ile bu algılamanın oluşturduğu karakteristik kimlik; bir bütünü tamamlayan iki parçayı meydana getirir. Bu parçaların görevi ise, görsel değerlendirmede birbirini tamamlamaktır. Bu kapsamda ilkel estetik ve onun karakteristik kimliği; aynı zamanda bir illüstrasyon çalışmasının

gereksinim duyduğu görsel unsurları da meydana getirir. Grafik sanatlar açısından illüstrasyonların karakterize özellikler taşımaları oldukça önemlidir. Bu noktada kimi illüstrasyonlar, dönüştürülerek elde edilen tasarım unsurlarına daha fazla bağlı olabilir. Bu makalenin konusu olan illüstrasyon çalışmalarında ise, bu dönüşüm işlemleri birinci derecede önemlidir.

İllüstrasyon Fransızca kökenli bir kelime olup, çizmek resmetmek yoluyla bir şeyi anlatmak anlamına gelir. Kültür tarihinin başlangıcını oluşturan mağara resimleri, insanoğlunun çizim yoluyla betimlemeler yapmasının ilk ve en önemli örneklerini oluşturur. Mağara resimleri, sanatın var olma gerekçesinin temelini oluşturduğu gibi, kimi yönleriyle; çizerek, resmederek “illüstre” etmenin de ilk modellerini oluşturur. İkel çağı izleyen süreçte kültür tarihinde hemen hemen her medeniyette, resme ve illüstratif anlatımlara yer verilmiştir.

Modern zamanlara kadar hemen her kültürde illüstratif uygulamalara belgelere rastlanır. Resim sanatı içerisinde, grafik sanatının kendi alanını oluşturması; illüstrasyon adı verilen çizme ve resmetme uygulamalarının daha özel amaçlarla kullanılmasına neden olmuştur. Görsel iletişim unsurlarının, görsel tasarım unsurlarıyla birlikte ele alınmasından doğan illüstrasyon, modern sanatın çeşitlenmeler konusunda kendi içinde gerçekleştirdiği önemli sonuçlardan, önemli ayırım noktalarından biridir.

Görsel tasarımın gerektirdiği fonksiyonellik illüstrasyonun kendi işlevsel kurallarını belirleyerek, onu resim sanatından çok daha ayrı bir alan haline getirmiştir. Aslına bakılırsa, resmetme kuralları ve görsel ilkeler o kadar çok birbirinden ayrılmıştır ki; illüstrasyon sanatının kurallarıyla, resim sanatının kuralları birbirlerine göre tamamen karşıt nitelikler meydana getirmiştir. Uygulama kriterleri açısından illüstratif özellikler resimsel özelliklere aykırı, resimsel özellikler de illüstratif özelliklere aykırıdır. Dolayısıyla bir illüstrasyon çalışması; resimsel bir değerde olmamalı, buna karşın resim sanatını temsil eden bir eser de; illüstratif bir görüntü değerinde kesinlikle olmamalıdır.

İllüstrasyonun görsel dili, resim sanatından ayrıldığı tüm noktalarda, grafik sanatların diline uygun biçimlerde kullanılır. Yani grafik sanatlara ait grafik bir dil illüstrasyon için de zorunlu olarak olması gereken bir görsel dildir. Bu bağlamda, resim ile illüstrasyon arasında kalmış, ne resim olan ne de tam olarak illüstrasyona uymayan bir çok ama birçok çalışma üretilmiştir ve hala da üretilmektedir. İllüstrasyon, tam olarak resim olmayan bir tasvir etme yöntem ve yöntemleri olarak tanımlandı. Bunu şöyle açmak gerekir ki, illüstratif yaklaşımlar sayısal belirlemelerle sınırlanamaz.

İllüstratif yaklaşımlar da kendi içinde o kadar çok çeşitlenmiştir ki, bunu kavrayabilmek için, yapım tekniklerindeki ayrıntı ve zorluklara göre bu illüstrasyonları bazı kategorilere ayırmak, illüstrasyona yaklaşım biçimlerini anlamak için daha aydınlatıcı olabilir. İllüstrasyon, birbirinden çok farklı görünümde olan birçok resimleme tekniğini içerebilir. Grafik sanatlar içerisinde, geleneksel yöntemlere göre, dijital ortamlarda üretilen grafik resimleme teknikleri daha fazla gelişim göstermiştir.

İllüstrasyon dünyasındaki çoklu yaklaşımların her geçen gün artması, bu konuda neredeyse sayısız miktarda çalışmanın üretilmesi, bunların grafik sanatı dünyasına yayılması, bu çalışmaların bir bölümünü illüstrasyon olmadıkları eleştirilerini de elbette beraberinde getirmiştir. Bu noktada söz konusu eleştirilerin varlığı da, grafik sanatların ilke ve kurallarını koruması açısından da son derece gerekli ve önemlidir. Dolayısıyla illüstrasyon dünyasında yapılan her çalışma kesinlikle illüstratif değerler taşıyabilir. Bunları analiz etmeni tek ve en geçerli yolu ise, elbette grafik sanatının, kendi disiplin kavrayışına uygun olmaktan geçmektedir.

Grafik sanatının ilkeleri bütün illüstrasyon yaklaşımlarını bağlar, bu eleştirel kriterlere göre söz konusu illüstrasyon geçerlilik sahibi olabilir. Bu da tabii ki, sanat ve tasarım eğitiminin kazandırdığı akademik ilkeler doğrultusunda elde edilebilen bir değerler bütünüdür. İllüstrasyona yaklaşım biçimleri; temel olarak basit uygulamalardan başlayarak, orta ve daha zor seviyelerde yapılan tekniklere kadar kendi içinde kategorilere ayrılır. Grafik sanatlar kapsamında üretilen illüstrasyonların görüntü işleme teknikleri açısından belli ilke ve kurallara uyması gerekmektedir.

Tasarım unsurları ya da görsel iletişimin gerektirdiği işlevsel faktörler hariç özünde bir resmetme tekniği olan illüstrasyon temel uygulanma yapısı itibarıyla ister fiziki şartlarda boya materyali ile herhangi bir yüzeye uygulansın, ya da tamamıyla dijital ortamda yapılsın; temel görünümü itibarıyla grafik görüntülerden oluşma ilkesini kesinlikle üzerinde taşımalıdır. Grafik sanatının gerektirdiği grafik içerikten uzan olan tüm uygulamalar, grafik sanatı kapsamında bir illüstrasyon türü olarak

değerlendirilemezler. Bu ilke hiçbir zaman değişmez. Dolayısıyla bir illüstrasyonun temel yapısı, resim ya da fotoğraf değil, kesinlikle grafik bir görüntü kriterinde olmalıdır ki, bu çoklu yaklaşımlar içerisinde illüstratif bir seçenek yaratabilsin.

Makalenin ana konusu olan karakter tasarımlarının elde edilebilmesi için; karakteristik özellikleri olan ve dönüşüm tasarımı yapılabilecek uygun bir çocuk resminin seçilmesi gerekiyor.

Bu illüstratif tasarım çalışmanın en önemli özelliği; model olarak seçilen çocuk resminin, illüstratif karakter tasarımına çevrilirken, resmin orijinal özelliklerinin tamamının korunması yönündedir. Yani ilkel estetiğin görsel değerlerini taşıdığı için seçilmiş olan söz konusu çocuk resminin sahip olduğu görsel karakter hiçbir biçimde değiştirilmez. Fakat söz konusu model resim; köklü değişikliklere uğratılmadan bazı takviye uygulamalarla işlenerek, illüstratif bir karakter tasarımına dönüştürülmeye çalışılır.

Görsel-3, Bir Çocuk Resminden Dönüştürülen İllüstratif Karakter Tasarımı. (Erişim)

Makalenin temel bölümünde bahsedilen şekliyle, ilkel estetizm kavramının karşılığı Görsel-3'te, sağda yer alan çocuk resminde bir bölümüyle izlenebilir. Bu resimde, altta yer alan ince çizgiler üzerine yeşil pastel boya ile ağırlıklı kafa görüntüsünden oluşan bir figür çizilmeye çalışılmış. Figürün yüzünde bir adet kaş ve göz ile altta da bir ağız, yeşil rengin içerisinde neredeyse belirsiz bir biçimde çizilmiş. Kafa görünümünde olan yeşil kütlenin üzerinde ise saç kütlesi oluşturulmuş.

Bu resimde ilkel estetiğin görsel algısını oluşturan en önemli karakterize özellik; çok hafif ve altta kalacak bir biçimde verilen ağız ve göz çizgilerinin, yeşil rengin hakimiyeti üzerinde kalarak silik ama kendisini hissettiren bir imaj oluşturmalarıdır. Bu karakterize oluşum, resmin ilkel hatta üstünkörü yapılmış havasına oldukça orijinal bir görünüm özelliği kazandırmaktadır. İzleyici, bu gelişigüzel hatta kocaman kütlesiyle sıra dışı bir durum yaratan amorf figürü, bir yönüyle daha önce hiç görmediği ama ilginç olması yüzünden akılına takılacağı bir algıyla kavramaktadır. Figürün algılanışındaki ilginin kaynağı; işte bu sıra dışılık durumlarının toplamda yarattığı görsel karakteristik etkilerdir.

İlkel estetiğin en büyük özelliklerinden birisi; çizim veya boyama işlemlerinin uygulanma esnasında sadece bir katman olacak şekilde yapılması ve mümkünse basit, hatta bir takım eksikliklerden dolayı bitmemişlik, tamamlanmamışlık duygusu yaratmasıdır. Dolayısıyla ilkel estetizm algısı yaratan en büyük faktörler; basitlik, sıra dışı biçimsel farklılıklar ve bitmemişlik duygusunun meydana gelmesi türündeki algılamalardır. Burada, aynı zamanda, boyama ve çizim işlemlerinin “sadece bir kez yapılmasından” kaynaklanan bir ilkel görünüm de; resmin estete bir karakter kazanmasında oldukça etkili olmuştur.

Resmin görsel algısının oluşturduğu imaj gerçek dünyada hiçbir yönüyle bulunmadığı için, insan zihni kendi öngörülerinde bu imaja “estetize olmuş” bir anlam yükler. Bu bağlamda ilkel estetiğin meydana getirdiği karakterize algılar ya da ilkel estetizmle meydana gelen algılardan çıkarılan karakterize imajlar; insan zihninin bu tür görsellere yüklediği çok ilginç düşünceleri ve

anlamlandırmaları temsil ederler. İşte, söz konusu “ilkelliğin” kavramsal olarak estetize olmuş bir duyguya dönüşmesi tam da burada meydana gelir. Bu bağlamda yine, makalede vurgulandığı gibi, bu tür algılamalar ve düşünceler soyutlayıcı özellikler taşıdıkları için sanatsal yaratıcılıkla ilişkilenebilme potansiyeli taşırlar.

Görsel-3’teki çocuk resminin, “illüstratif yöntemlerle dönüştürülmüş olduğu karakter tasarımına” gelindiğinde ise sonuç başarılıdır. Dönüştürme işlemlerinde yapılan küçük değişiklikler resmin özünü, genel karakterini bozmamıştır. Ağız ve gözün belirgin bir biçimde yapılmış olması, saç karakterinin belli bir düzen içerisinde verilmiş olması, mümkün olabilecek değişim sınırları içerisinde kalabilmiştir. Elde edilen illüstratif karakter ile, orijinal resim karşılaştırıldığında, aralarında bir dil birliği olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. Bu çalışmanın amacı da, söz konusu dil birliğini mümkün olan en etkili seviyede yansıtabilmektir.

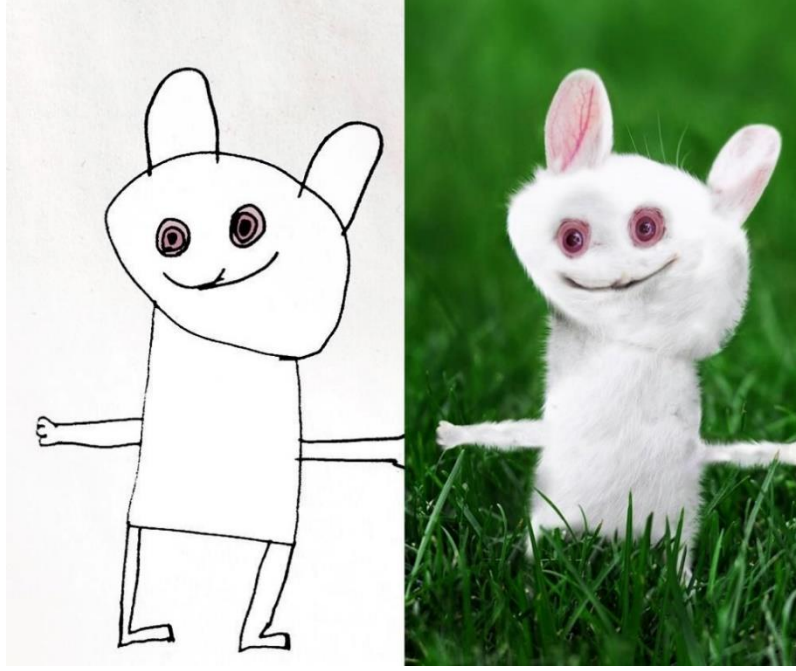

Görsel-4, Bir Çocuk Resminden Dönüştürülen Illüstratif Karakter Tasarımı, (Erişim)

Görsel-4’te bir başka çocuk resmi örneğinde ise, kediye benzeyen bir hayvan çizimi görülmektedir. Çizimin gövdesindeki dairesel boşluk ya da detay, bu çizime orjinallik katmaktadır. Bu çizimde de ilkel estetik karakteristik izleri vardır ama bu izler Görsel-3’te yer alan örnekteki kadar ön planda değildir. Bu resimden yola çıkılacak yapılan illüstratif karakter de, model alınan resmin özünü belli bir ölçüde yansıtmaktadır. Yüz ifadesindeki çağrışım, model alınan resmi anımsatmakta olup, renk uygulaması da başarılıdır.

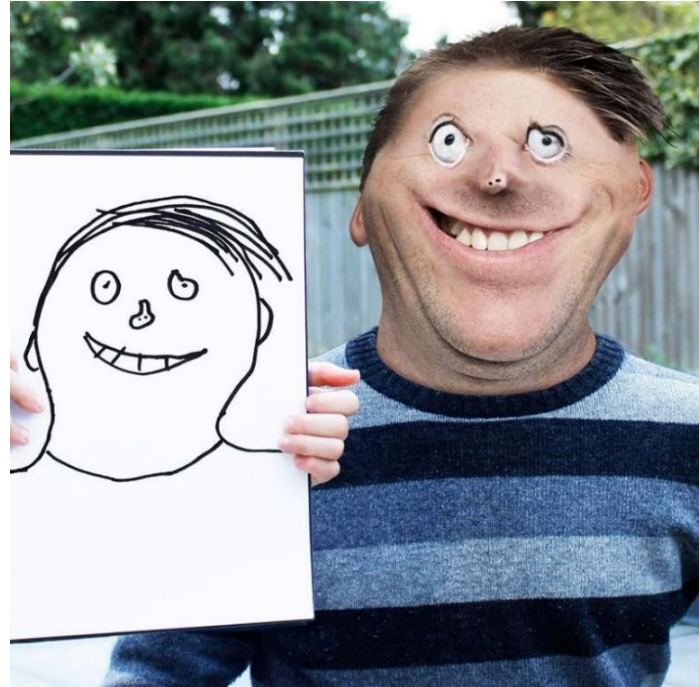
Görsel-4’teki resim örneğinde ise ilkel estetik özellikleri çok fazla ön planda değildir ama bu resim örneğinde çocuk resimlerinin temel özellikleri bulunmaktadır. Tipik çocuk resimlerinin özellikleri ile ilkel estetik özellikleri birbirlerine yakın algısal çağrışımlar yaparlar ama bu örnekler daha derinlemesine incelendiğinde, aralarında küçük karakteristik farklar olduğu, daha açık bir şekilde anlaşılabilir.

Çocuk resimlerindeki orijinal özelliklerin illüstrasyon çalışmaları için ilgi çekici tercihler olması, çok farklı ve özgün tasarımların ortaya çıkmasına hatta bunların çok sayıda üretilen oyuncak tasarımlarına dönüştürülmesine olanak sağlayabilir. Çocuk resimlerindeki yaratıcılığın uzmanlar tarafından keşfedilmesi ve bu imkanların tasarımcılar tarafından en iyi şekilde kullanılması, çocukların sanatsal eğilimlere yönlendirilmesi bakımından ayrı bir öneme sahiptir.

Görsel-5, Bir Çocuk Resminden Dönüştürülen İllüstratif Karakter Tasarımı. (Erişim)

Görsel-5'teki çocuk çiziminden dönüştürülen modellemeye bakıldığında ise bu karakter tasarımının bir oyuncak olarak üretildiği görülmektedir. Bu tasarım çalışması, bir illüstrasyon olarak dönüştürülebileceği gibi aynı zamanda bir oyuncak tasarımı olarak da üretilebilir. Burada amaç tasarımın illüstrasyon ya da bir modelleme olarak dönüştürülebilmesidir. Orijinal resim, çok sade ve salt bir çizgiden oluşmakta olup, çizimin görsel karakteri çok ilkel düzeyde bir algılama yaratmaktadır. İlkel estetizmin karakteristik özellikleri bu çizimde de mevcuttur. Modellenen oyuncak ise çizimin karakteristik algısını neredeyse aynı seviyede başarıyla yansıtmaktadır.

Görsel-6, Bir Çocuk Resminden Dönüştürülen İllüstratif Karakter Tasarımı. (Erişim)

Yukarıda Görsel-6'daki modellemede ise yine çocuk çizimindeki görsel algılama başarılı bir biçimde oluşturulmuştur. Bu karakter tasarımı; fotoğrafik görüntünün çarpılmak suretiyle, kısmi manüplasyon işlemlerinden geçirilip görüldüğü gibi photoshop programında montajlanmasıyla elde edilmiştir. Foto-manüplasyon işlemlerine dayanan böyle bir çalışma “foto-illüstrasyon” olarak da adlandırılabilir.

Bu örnekte model olarak alınan çizimde de ilkel estetiğin plastik değerlerinden ziyade çocuk resimlerine özgü tipik bir algılama mevcuttur. Modellenen foto-illüstrasyonun yüz biçiminde biraz abartı olsa da genel olarak çizimin karakterini çağrıştırmaktadır. Modellemenin dönüşmüş olan hali de kendine özgü illüstratif bir karakteristik etki yaratmıştır.

Yukarıdaki dört farklı örnekle görüldüğü gibi, çocuk resimlerinin illüstratif yöntemlerle kendine özgü bir takım karakter tasarımlarına dönüştürülmesi, yaratıcı uygulamaların geliştirilmesi adına son derece önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

4. SONUÇ

İlkel estetizm kapsamında yaratıcı özellikler taşıyan çocuk resimlerinin illüstratif yöntemlerle farklı karakter tasarımlarına dönüştürülmesi, illüstrasyon sanatçıları için çok önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Bu kaynak ancak doğru bir yaklaşımla kullanılırsa; elde edilen karakter tasarımlarının özgünlük potansiyeli ciddi anlamda artabilir.

Sanatsal yaratıcılık bağlamında, ilkel estetiğin görsel özellikleri; doğal olarak soyutlayıcı kriterler ile ilişkilenebiliyor. Dolayısıyla, daha nitelikli karakter tasarımlarının üretilebilmesi için, seçilecek model çocuk resminin görsel özelliklerinin yaratıcılık açısından soyutlayıcı kriterlere mümkün olduğu kadar yakın olması gerekiyor.

İllüstratif yöntemlerle yapılan karakter tasarımlarında en büyük kriter; elde edilecek illüstrasyonun özgün bir kimlik taşıyabilmesidir. Bu bağlamda yaratıcılık açısından zayıf olan illüstratif karakterler elbette hiçbir anlam yaratamıyor. Dolayısıyla, yapılacak tüm illüstratif tasarımlar özgün nitelikleri sağlayabilecek ölçekte ele alınmalıdır. Ters durumda, verimsiz olabileceği düşünülen çalışmalar ise daha fazla zaman harcanmadan iptal edilmelidir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda; Görsel-3'te verilen örnekte daha yoğun bir biçimde algılanabileceği gibi model olarak kullanılacak çocuk resminin “ilkel estetiğin özelliklerini” taşıması, yapılacak olan tasarımın karakteristik özelliklerinin başarı açısından daha sıra dışı olmasını sağlıyor.

Dikkatli incelendiğinde; ilkel estetiğin özelliklerini taşıyan çocuk resmi örnekleriyle, bu özelliklerin pek de bulunmadığı normal çocuk resimlerinin aynı düzeyde olmadığı rahatlıkla anlaşılacaktır. Dolayısıyla daha en başta, görsel değeri olan çocuk resimleri model olarak kullanılmalıdır.

Verilen örneklerde görüldüğü gibi model alınan çocuk resmi; yaratıcılık açısından ne kadar özgün ve sıra dışı olursa, dönüştürülecek olan karakter tasarımı da bir o kadar özgün ve sıra dışı bir nitelik kazanabiliyor.

Bir başka açıdan ise dönüşüm işlemleri tamamlanan karakter tasarımlarının “doğru türde” illüstratif özellikler taşıyabilmeleri için, makalede belirtilen şekliyle grafik sanatların görüntü işleme teknik ve ilkelerine uyması gerekmektedir ki bu bağlamda; illüstratif yaklaşımlar, grafik resimleme tekniklerinin gerektirdiği ölçülerin dışına çıkmamalıdır.

Sonuç olarak:

Çocuk resimlerinin, illüstratif yöntemlerle yeni bir karakter tasarımına çevrilebilmesi konusunda dikkat edilecek en önemli noktalar; yaratıcılık açısından nitelikli bir modelin seçilmesi ile başlıyor. Ardından, görüntü işleme tekniklerinin grafik sanatların ilkelerine uygun bir biçimde gerçekleştirilmesiyle devam ediyor. Karakter tasarımının nihai kimliğine geldiğindeyse; model resmin özelliklerinin aktarımında, detayların doğru bir biçimde yorumlanmasına dikkat edilmesi, bu çalışmanın en önemli başarı kriterlerin oluşturuyor.

KAYNAKÇA

- AKTAŞ, P. (2003). *Dünya Resim Sanatında Görülen Çocuksu Yaklaşımlar*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Resim Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- AYAYDIN, A. (2017). Çocuğun Kendini Resimle İfade Etme İhtiyacı, *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 64, 169-177.
- ÖZDERİN, S. (2017). *Anadolu Kültüründe Kaya Resimlerinin Özellikleri ve Çağdaş Sanata Yansımaları*. ITCEF, I. Uluslararası Türk Kültür-Sanat- Dil ve Edebiyat Araştırmaları Kongresi, Long Island University, New York, ABD. Bildiri Özel Kitapçığı, Kültür Sanat Eğitim Edebiyat ve Mimarlık Üzerine Akademik Araştırmalar Eğitim Yayınevi, Editör Zafer Kurtaslan, s. 167-191., Kasım, Konya, ISBN:978-975-2475-16-8.
- ÖZESKİCİ, E. (2019). Sanatta Bir İfade Aracı Olarak Soyutlama, *Kayseri Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 43-57.
- KALKAN, M. (2006). *Resim Sanatında Soyutlama*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Plastik Sanatlar Programı, Kocaeli.
- KAYA, P. & AYTIS, S. (2019). Soyutlama Kavramının Mekan Tasarımı Eğitimine Yansıtılmasının Önemi: 20. Yüzyıl Soyut Resim Sanatı ve F. L. Wright'ın Yapıları Üzerinden Bir İnceleme. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Tasarım+Kuram Dergisi*, 15(28), 53-64.
- KETENCİ, T. (2014). Descartes ve Hume'un Akıl Anlayışlarının Karşılaştırılması. *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Dergisi*, (Haziran), 61-77.
- KİPER, S. (2016). *Anaokuluna Devam Eden 48-71 Ay Aralığındaki Çocukların Yaratıcılık Düzeyleri İle Sosyal Becerileri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Mersin.
- KOÇYİĞİT, Ö. A. (2015). *Çocukların Hastaneye Yatmaya Bağlı Gelişen Kaygı Düzeyinin Resim Çizme Yöntemiyle İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Programı, Ankara.
- SEBİK, C. (2018). Çocuklar Toprakta Sanat Var" Adlı Projenin Çocuğun Görsel ve Plastik Dil Gelişimi Yönündeki Çıktıları. *Kent Akademisi, Kent Kültürü ve Yönetimi Hakemli Elektronik Dergi*, 11(4), 640-653.
- TUNA, S. (2012). Sanatsal Yetenekli Çocuklar ve Özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 29-34.
- YILDIZ ÇİÇEKLER, C. & ÖNER KORUKLU N. (2013). 4-6 Yaş Arasındaki Çocukların Serbest Resim Çalışmalarındaki Resim Özellikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 551-563.

Görsel Kaynaklar:

Görsel-1, Erişim, <https://muitocurioso.org/pintura-rupestre-retrata-a-cripta-mais-antiga-do-mundo/>

Görsel-2, Erişim, <https://toysondor.blog/2016/09/27/les-peuples-de-la-mer-et-la-tradition-primordiale/>

Görsel-3, Erişim, <https://weartsbox.com/magazine/31-what-happens-when-professional-artists-recre-at-e-kids-monster-doodles/>

Görsel-4, Erişim, <https://tettybetty.com/kids-monsters-drawings-recreated-by-professional-artists-from-all-around-the-world/>

Görsel-5, Erişim, <https://vietgiaitri.com/nhung-hinh-anh-hai-huoc-trong-ngay-4-20180-823i-332-7480/>

Görsel-6, Erişim, <https://vietgiaitri.com/nhung-hinh-anh-hai-huoc-trong-ngay-4-20180823i33-2-7480/>